

Etikkrådet konkluderte på sitt møte 12.04.12 at på generelt grunnlag bør apotek av allmennpreventive hensyn selge sprøyter og kanyler til apotek kunder som etterspør dette.

Saken ble gjennomgått på bakgrunn av en henvendelse rådet fikk.

Henvendelsen omfattet spørsmål om *Bransjestandard for apotek vedrørende salg av sprøyter og kanyler* burde revideres. Etikkrådet ønsket ikke å vurdere selve bransjestandarden, men har diskutert om apotek av allmennpreventive hensyn bør selge sprøyter og kanyler til kunder som etterspør dette.

Begrunnelse for konklusjonen:

Etikkrådet finner det ikke riktig overfor kunder at det er ulik apotekpraksis på salg av vanlig medisinsk utstyr som i utgangspunktet inngår i apotekenes leveringsplikt.

Etikkrådet har valgt å konkludere med at apotek av allmennpreventive hensyn bør selge sprøyter og kanyler: Etisk retningslinje nr 1 er fremme av helse, og at farmasøyten skal utføre sitt arbeid i samsvar med anerkjente faglige standarder og vitenskapelige prinsipper. All forskning tilsier at ubrukte sprøyter forebygger infeksjoner og at deling av dose fra felles sprøyte og deling av sprøyte i høy grad øker smitterisiko for alvorlige sykdommer som for eksempel HIV og Hepatitt C.

For å fremme helse bør derfor farmasøyten sørge for at ubrukte sprøyter og kanyler er tilgjengelig slik at gjenbruk av sprøyter og kanyler, deling av dose fra felles sprøyte/deling av sprøyte kan unngås og risikoen for infeksjoner og smitte forebygges. Noen steder er apoteket eneste lett tilgjengelige salgskanal for rene sprøyter og kanyler. Fremme av helse gjelder ikke bare enkeltpersoner, men også samfunnet vi lever i.

Etikkrådet har valgt å konkludere med at alle apotek kunder som etterspør dette bør få kjøpe sprøyter og kanyler: Etisk retningslinje nr 2 er respekt for individet. I kommentarene til retningslinjen står det; *Selv om farmasøyten er profesjonsetisk forpliktet til å gi de råd som hun/han mener har den beste faglige støtte, skal farmasøyten i direkte pasientkontakt ikke overkjøre denne, hvis pasienten klart fastholder et ønske som farmasøyten er uenig i.*

Autonomi, betyr "selvlovgivning" eller "selvbestemmelse", og i vår sammenheng innebærer det at pasienten har den øverste myndighet over egen helse. Vi sidestiller her kunder og pasienter. Ut fra dette finner vi det ikke riktig å skulle skille mellom ulike kunder/kundegrupper. I tillegg finner vi det erfaringsmessig umulig å håndheve en slik utskilling på en rettferdig og hensiktsmessig måte.

Konklusjonen er derfor at på generelt grunnlag bør apotek av allmennpreventive hensyn selge sprøyter og kanyler til kunder som etterspør dette.

Konklusjonen bygger på at formålet med apotek er at kunder/pasienter skal ha lik tilgang til farmasøytiske varer og tjenester herunder leveringspliktige varer som vanlige medisinsk utstyr.

Noe av argumentasjonen til farmasøyten som fremmet saken henspilte på arbeidsmiljømessige hensyn. Etikkrådet er av den formening at formålet med å ha et apotek teller mest, og at de arbeidsmiljømessige hensynene bør forsøkes løst på annen måte enn å nekte visse kundegrupper å kjøpe sprøyter og/eller kanyler.